

PRESSEMEDDELELSE

17. januar 2017

LYSKUNSTVÆRK PÅ RINGGADEBROEN

Af Katrin Karbech Mouritsen, Spangenberg & Madsen Rådgivende Ingeniørfirma A/S

Krævende proces: Spektakulær lyskunst på Ringgadebroen i Aarhus

Hesitation of Light er et stort nyt kunstværk, der på spektakulær vis oplyser den karakteristiske Ringgadebro over baneterrænet som en lysende byport til Aarhus. Værket er skabt af kunstneren Signe Klejs og processen har budt på mange sikkerhedsmæssige og jernbanetekniske udfordringer, som ingeniørfirmaet Spangenberg & Madsen har bidraget til at løse op for, som kunstnerens nærmeste rådgiver.

Astronomisk lys idé

Kunstværket HESITATION OF LIGHT er inspireret af den aarhusianske astronom Ole Rømers opdagelse fra 1675: At lyset har en hastighed, og at det gradvist breder sig. Værket tager dagens lys, får det til at dvæle og giver på fin vis Ole Rømers begreb om lysets tøven en ny betydning i form af et unikt udtryk, der hver dag får sin unikke farveskala fra dagens solnedgang.

Værket består af cirka 200 belysningsarmaturer og fire kameraer, der, rettet mod hvert sit verdenshjørne, indsamler informationer om dagens solnedgang. Farveregistreringerne analyseres og omdannes til data, der distribueres til de mange armaturer, som aften efter aften iklæder broens syv buer naturens egen lyssætning.

Jernbanesikkerhed frem for kunst

Det har været en krævende proces at komme i mål med kunstværket, men undervejs har kunstneren, Signe Klejs, fået god støtte fra sine ingeniørrådgivere fra Spangenberg & Madsen. Værket og dermed installationen har været udfordret af blandt andet myndighedskrav, kommunens krav til valg af armaturer og en række jernbanetekniske krav, såsom jernbanesikkerhed, krav til belysning i forhold til togdrift - fx må belysningen ikke kunne forvirre lokoførerne – tilgængelighed for håndværkerne via hængerullestillads på broen og krav til klatreteam, der skulle fire sig ned fra broens reb, for at udføre installationsarbejder mv.

Langt henne i forløbet var hele projektet faktisk truet af, at der opstod utryghed hos lokoførerne på grund af anvendelsen af rødt og grønt lys, der potentielt kunne virke forstyrrende for deres afkodning af togsignalerne. Denne problematik hjalp Spangenberg & Madsen med at få undersøgt og afklaret, med det resultat, at Signalkommissionen gav tilladelse til, at alle farver frit kunne anvendes i installationen, helt uden at være til gene for lokoførernes arbejde.

Spangenberg & Madsen har udført udbud på den elektriske installation, armaturer og montering, herunder projektering af den elektriske installation og fastlæggelse af armaturtyper og siden hjulpet med evaluering af tilbud, kontrahering og koordinering af grænseflader mellem leverandører og entreprenører. Endelig har Spangenberg & Madsen bistået med håndtering af interessenterne på det banetekniske område, Banedanmark, Arriva og Letbanen samt kommunen og Godsbanen, og med indhentning af drifts- og vedligeholdelsesdokumentation samt aflevering af kunstværket til Aarhus Kommune.

Spændende proces

Hos Spangenberg & Madsen er det primært Pau Ahler Brorsbøl og Jesper Willum Roed, der har været involveret som Signes nære rådgivere i processen, og de er rigtigt begejstret for samarbejdet og det endelige resultat.

Pau fortæller: "Det har været et projekt med rigtigt mange udfordringer! Dels var der defineret nogle krav og truffet nogle valg, der ikke kunne lade sig gøre at udføre i praksis, blandt andet på grund af jernbanemæssige sikkerhedskrav og andre hensyn. Men det har været rigtigt sjovt at forene vores dybe tekniske indsigt i arbejdet omkring jernbanen og vores el-tekniske faglighed med den kunstneriske proces – og få mulighed for at hjælpe Signes visioner til at blive til virkelighed. Og så er jeg bare rigtig stolt af, at vi har været med til at hjælpe det her enormt flotte kunstværk på vej."

Kunstneren om naturen i værket og teknikaliteter i kunsten

Signe Klejs fortæller: "Jeg arbejder meget gerne i det offentlige rum, hvor kunsten kommer alle til glæde, og ikke kun de, der finder frem til udstillingerne. Jeg er optaget af flygtighed og det at lave noget, som aldrig er ens. Vi mennesker er jo heller aldrig ens to dage i træk. Der er altid små variationer. Vejret i særdeleshed er flygtigt og påvirker vores dag, uanset om vi lægger mærke til det eller ej. Det vil jeg gerne fremhæve, fordi vi har så travlt med at kigge alle andre steder hen end på naturen, når vi bor i byen."

"Hvis vi bliver mere opmærksomme på den natur vi har omkring os, kan den opmærksomhed bringe noget vigtigt viden tilbage til os. Og jeg synes egentlig at værket også minder os om, at vi skal stoppe op og mærke det her øjeblik vi er i. Så ved at gentage solnedgangen i broens belysning, så skaber det også et ekstra fokus på den aften det lige har været. Vi deler jo himlen med hele verden. Med det for øje håber jeg at man med et lidt mere ydmygt blik, kan se helhedsorienteret på menneskets situation lige nu."

Signe Klejs har arbejdet med projektet i godt to år, hvoraf hun det seneste halve år har haft Spangenberg & Madsen tilknyttet som rådgiver. Som kunstner er Signe vant til, at hendes ideer er udfordrende og kan være vanskelige at føre ud i livet, især når hun anvender det offentlige rum som sit lærred, sin scene. Men i dette projekt har det været særligt udfordrende og til tider rigtigt træls. Derfor er hun glad for sit samarbejde med Spangenberg & Madsen:

"Hvis du vidste, hvor mange detaljer, der ligger bag sådan en installation. Det er jo ikke bare at vælge de rigtige lamper. Der har været så utroligt mange krav og hensyn, der skulle tages, fordi vi arbejder i et sandt krydsfelt af interessenter i et meget betydningsfuldt offentligt rum. Der er mange, der har en holdning til dels kunsten, dels det tekniske, og i et jernbaneområde gælder der helt særlige regler, som man som kunstner jo ikke har en chance for at kende til. Jeg havde bare helt klare visioner for mit værk og derfor var det rigtigt rart, at have Pau og Jesper på sidelinjen til at tage sig af de tekniske ingeniøring. Det har trods udfordringerne været en rigtigt spændende proces og jeg er superglad for den støtte og rådgivning, jeg har fået undervejs."

Bag om værket

Kunstværket er en del af innovationsprojektet Lys på Aarhus, der er sat i søen i forbindelse med, at Aarhus er europæisk kulturhovedstad i 2017.

Samarbejdspartnere på projektet er Godsbanen, KKArt, Lys på Aarhus, Teknik og Miljø - Aarhus Kommune, Aarhus Kulturhovedstad 2017, Light Partner Herning, SPANGENBERG & MADSEN, Bravida, Banedanmark, Rebteknikeren, Osram og CAVI. Mens støttegiverne bag er Vilhelm Kiers Fond, Aarhus Kommune, Aarhus Kulturhovedstad 2017, Den Selvejende Institution Godsbanen, TEKNE, CAVI og Aarhus Universitet.

Kunstværket er planlagt til at skulle pryde byens ikoniske bro frem til 2023.

- **Om kunstneren**

Kunstneren Signe Klejs er født i 1974. Hun er uddannet fra Designskolen i Kolding og Universitæt der Künste i Berlin. Hun arbejder på tværs af genrer og kunsthæfter indenfor scenekunst, billedkunst, stedspecifik kunst, lydkunst, installationer og happenings, og har sine værker er udstillet i hele Skandinavien og flere andre steder i Europa, USA og Kina.

- **Om Lys på Aarhus**

HESITATION OF LIGHT er blevet en del af innovationsprojektet 'Lys på Aarhus' i Aarhus kommune, Teknik og Miljø, der frem mod udgangen af 2017 udvikler og realiserer en vifte af forskellige lysprojekter under overskrifterne; Lys og bevægelse, Lyskunst og Stemningsskabende belysning. Det sker i et samarbejde på tværs af forvaltninger og med erhvervsliv og borgere. Projektet sætter fokus på og udforsker potentialet med lys som element i byens rum. Formålet er at skabe attraktive byrum, gader og pladser, der kan forme og understøtte byens liv nu og i fremtiden. Ambitionen er at skabe oplevelser og gøre Aarhus til en bedre by at være i.

Besøg også [facebook.com/lyspaaaarhus](https://www.facebook.com/lyspaaaarhus)

- **For mere information**

Pau Ahler Brorsbøl, Spangenberg & Madsen Rådgivende Ingeniørfirma A/S, tlf. 29 69 99 29 eller kunstner Signe Klejs: klejs@cygne.dk / 61 27 77 65 / <http://www.cygne.dk/>

- **Foto**

Vedhæftede fotos er ophavsretligt beskyttet og må gengives med kreditering af fotografen, enten Michael Harder Photography eller Signe Klejs (fremgår af filnavnet på hvert foto).